

COVIRIAS

PREGLED GALENSKIH IZDELKOV SLOVENSКИH LEKARN V LETU 2021

Martina Puc

Meta Galjot

Špela Vozelj

Pregled galenskih izdelkov slovenskih lekarn v letu 2021

Avtorice: Martina Puc, Meta Galjot, Špela Vozelj

Tehnična urednica: Meta Galjot

Izdal in založil: Založba COVIRIAS, Parmova 14, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 23 22 097, info@covirias.si

Ljubljana, december 2021

1. elektronska izdaja

Brezplačna publikacija

Publikacija je izdana v elektronski obliki v formatu .pdf.

Publikacija je objavljena na spletni povezavi: covirias.eu

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni
knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 90316035](#)

ISBN 978-961-95129-5-1 (PDF)

Kazalo

UVOD	Stran 4
GALENSKI IZDELKI SLOVENSКИH LEKARN	Stran 5
ČAJI MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 8
DRUGA ZDRAVILA MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 9
ETERIČNA OLJA MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 10
KOZMETIČNI PROIZVODI MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 12
MAŠČOBNA OLJA MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 15
PREHRANSKA DOPOLNILA MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 17
RAZKUŽILA MED GALENSKIMI IZDELKI	Stran 18
OBIČAJNI GALENSKI IZDELKI	Stran 19

Pregled galenskih izdelkov slovenskih lekarn v letu 2021

UVOD

Galenski laboratoriji slovenskih lekarn poleg galenskih zdravil proizvajajo tudi druge izdelke. Prav tako že leta galenski izdelki niso namenjeni zgolj lekarniškim enotam lekarniške pravne osebe, v okviru katere galenski laboratorij sicer deluje. Praviloma so to javni zavodi, čeprav so tudi nekateri zasebni lekarnarji aktivni na tem področju.

Za večjo transparentnost ponudbe smo pripravili osnovni pregled galenskih izdelkov slovenskih galenskih laboratorijev na trgu. Upoštevali smo le ponudbo v spletnih trgovinah posameznih lekarn z lastnimi galenskimi laboratoriji, ki se tako tudi trži. Upoštevane so maloprodajne cene, ki so bile na spletu prisotne v decembru 2021. Povprečne cene so bile izračunane, kjer je bilo na voljo dovolj podatkov in je bilo smiselno. Za lažji pregled smo definirali posamezne izdelčne kategorije, ki so podrobneje opisane v nadaljevanju.

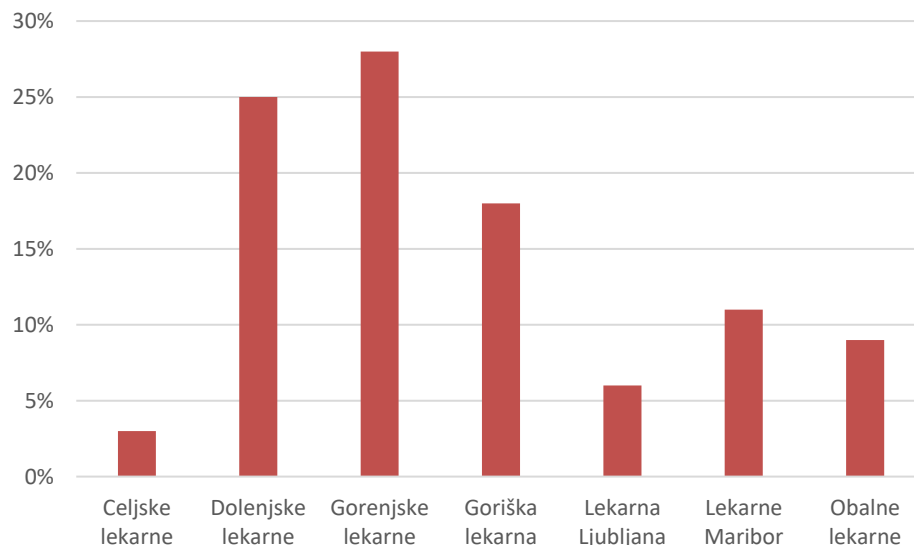
Začnimo pa s podatkom, ki je obenem prva zanimivost. Našteli smo kar 729 različnih izdelkov galenskih laboratorijev, ki so obravnavani v nadaljevanju.

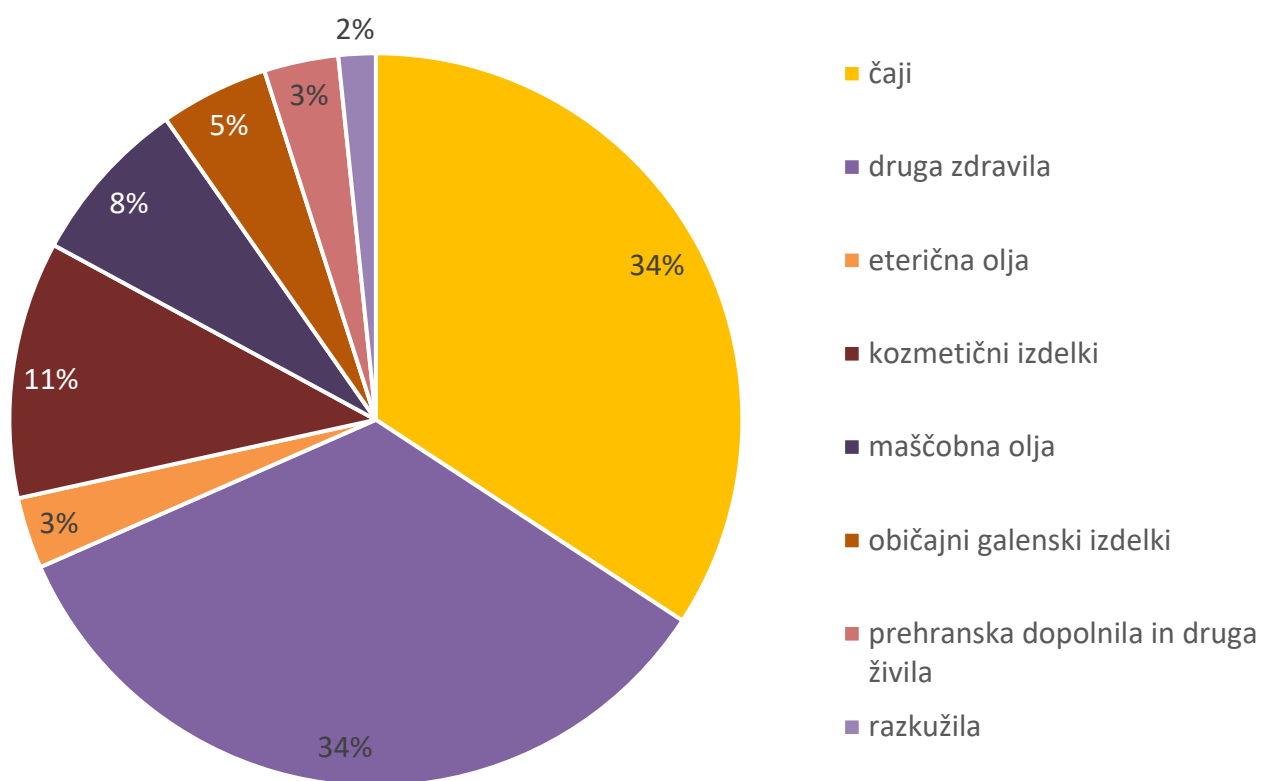
GALENSKI IZDELKI SLOVENSКИH LEKARN

Zbrali smo podatke in informacije o galenskih izdelkih 7 večjih lekarniških javnih zavodov. Kot kažejo številke in njihov grafični prikaz v Sliki 1, velikost zavoda oziroma število lekarniških enot pod kapo ene pravne osebe v praksi ni sorazmerno s širino ponudbe galenskih izdelkov. Kot kaže spodnja slika, največ, dobro četrtno galenskih izdelkov na trgu, izdelajo v Gorenjskih lekarnah. Sledijo jim Dolenjske lekarne in Goriška lekarna s slabo petino. Nekaj več kot 10 % galenskih izdelkov na našem trgu pride iz Mariborskih lekarn. Sledijo jim Obalne lekarne in nato Lekarna Ljubljana. Najmanj različnih galenskih izdelkov izdelujejo Celjske lekarne. Kar pa nič ne pove o obsegu proizvodnje oziroma prodaje in seveda tudi ne o zaslužku.

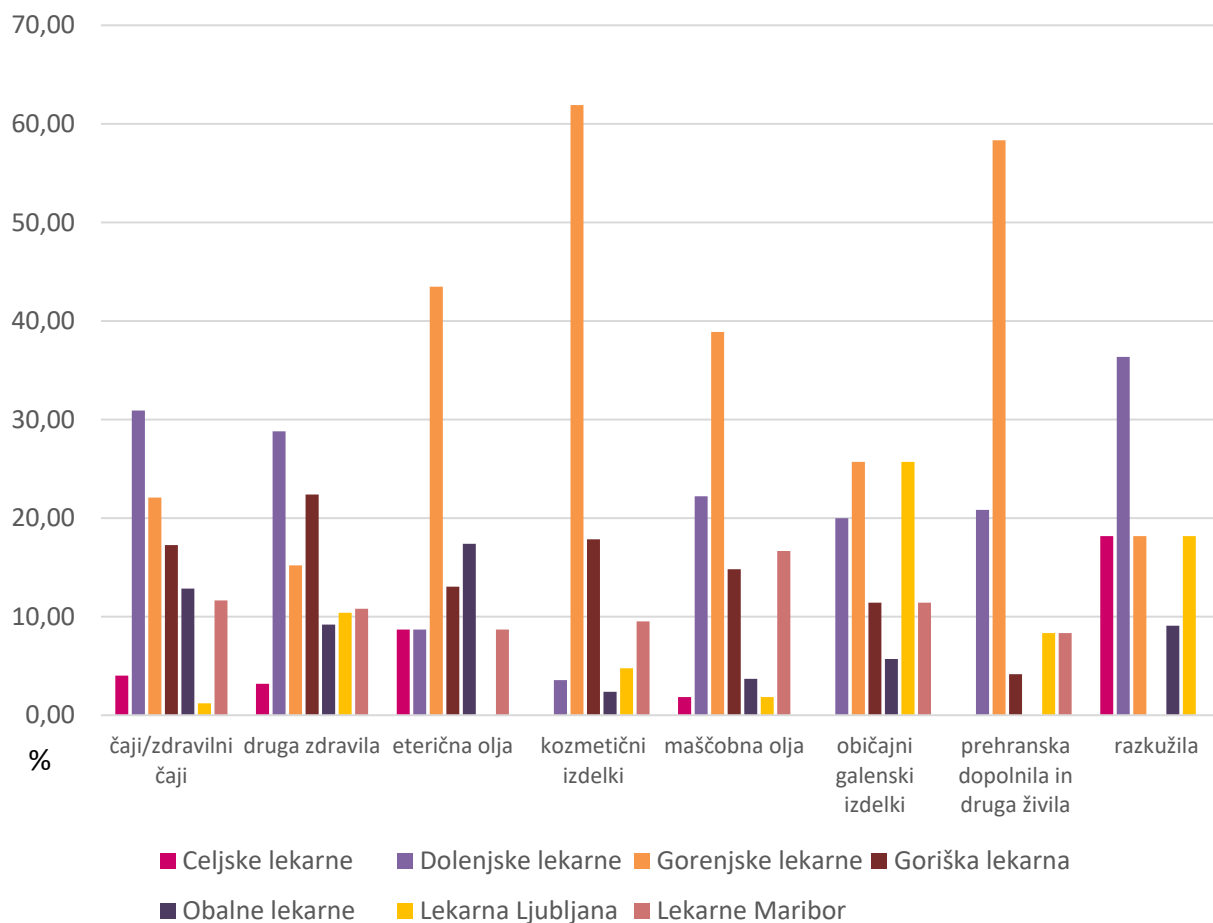

Slika 1: Prikaz deležev različnih galenskih izdelkov po lekarnah

Med galenskimi izdelki kot prodajnimi produkti galenskih laboratorijev so zelo raznoliki izdelki, zato smo jih za potrebe tega pregleda razvrstili v nekaj skupin oziroma kategorij. Pri posameznih skupinah torej ne gre za zakonsko oziroma strokovno poimenovanje, temveč le za razvrstitev, ki da nekaj več povednosti podatkom in informacijam. Več kot dve tretjini celotne proizvodnje tako zavzemajo Čaji in skupina, ki smo jo poimenovali *Druga zdravila* (različne tehnološke oblike za zdravljenje oziroma preprečevanje bolezni). Nekaj več kot desetino izdelkov predstavlja skupina *Kozmetični proizvodi*, sledijo jim *Maščobna olja* (vključili smo tekoče in poltrdne oblike maščob in mazilnih podlag), *Običajni galenski izdelki* (etanoli, različne soli, kot je kalijev hipermanganat ipd.), *Eterična olja* in *Prehranska dopolnila ter druga živila*. Najmanj raznolikosti med izdelki pa je dokaj pričakovano v skupini *Razkužila*, v kateri gre dejansko za razlikovanja v pakiranju.

Slika 2: Delež galenskih izdelkov po različnih skupinah oziroma kategorijah

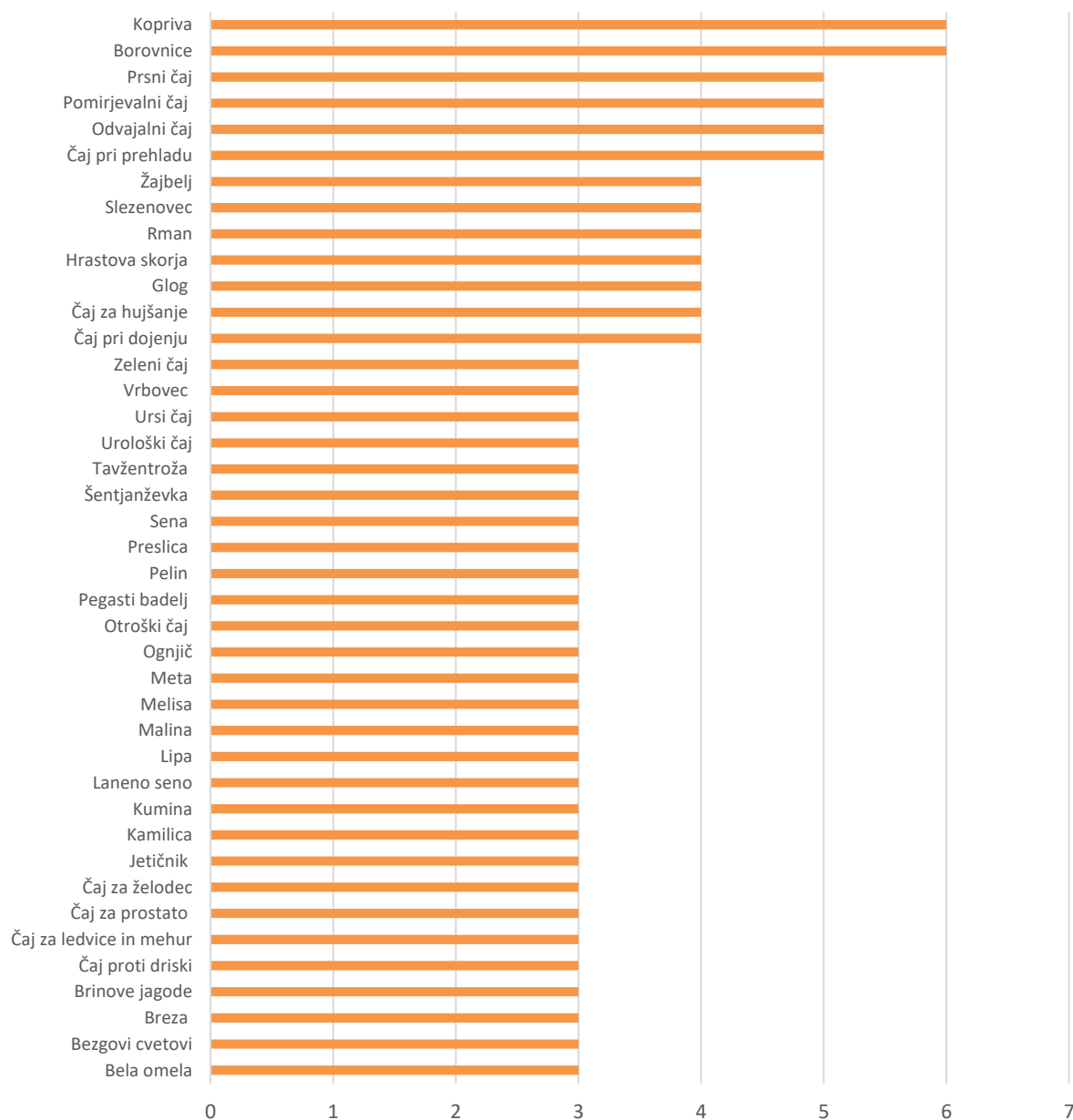

Slika 3: Delež galenskih izdelkov posameznih lekarn po izdelčnih kategorijah

Največ različnih Čajev proizvajajo v galenskem laboratoriju Dolenjskih lekarn, ki prevladujejo tudi pri izdelavi različnih Razkužil in Drugih zdravil. Pri izdelavi Drugih zdravil ima poleg Dolenjskih lekarn bolj pestro ponudbo tudi galenski laboratorij Goriških lekarn. Največ raznovrstnih Eteričnih olj nudi galenski laboratorij Gorenjskih lekarn, sledijo jim Obalne lekarnе. Tudi pri Kozmetičnih proizvodih vlečni voz predstavlja galenski laboratorij Gorenjskih lekarn, sledi jim Goriška lekarna, medtem ko ostale lekarnе Kozmetičnim proizvodom ne namenjajo tako velike pozornosti. Tudi največ raznovrstnih Maščobnih olj nudi galenski laboratorij Gorenjskih lekarn, nato sledijo Dolenjske lekarnе. Obenem pa so Maščobna olja izdelki, ki jim največ pozornosti nameni galenski laboratorij Mariborskih lekarn. Med Običajnimi galenskimi izdelki največ raznovrstnih produktov nudijo galenski laboratoriji Gorenjskih lekarn, Lekarna Ljubljana ter Dolenjskih lekarn. Pri proizvodnji raznovrstnih Prehranskih dopolnil in drugih živil bistveno prevladujejo Gorenjske lekarnе. Razkužila pripravljajo v galenskih laboratorijih vseh lekarn, razen v Goriških in Mariborskih lekarnah.

ČAJI MED GALENSKIMI IZDELKI

Na trgu smo našli 249 izdelkov, ki smo jih umestili v kategorijo Čaji. Med najbolj pogosto vrsto čajev iz galenskih laboratorijev sodita čaj s koprivo in čaj iz borovnic, ki ga nudi kar 6 od 7 galenskih laboratorijev. Sledijo jima prsni čaj, pomirjevalni čaj, odvajalni čaj in čaj pri prehladu, ki jih proizvaja 5 galenskih laboratorijev. Med najbolj priljubljene sodijo še: čaj žajblja, slezenoveca, rmana, hrastova skorja, gloga ter čaj za hujšanje in čaj pri dojenju. Povprečna cena čajev iz galenskih laboratorijev znaša 7,49 EUR na 100 g.

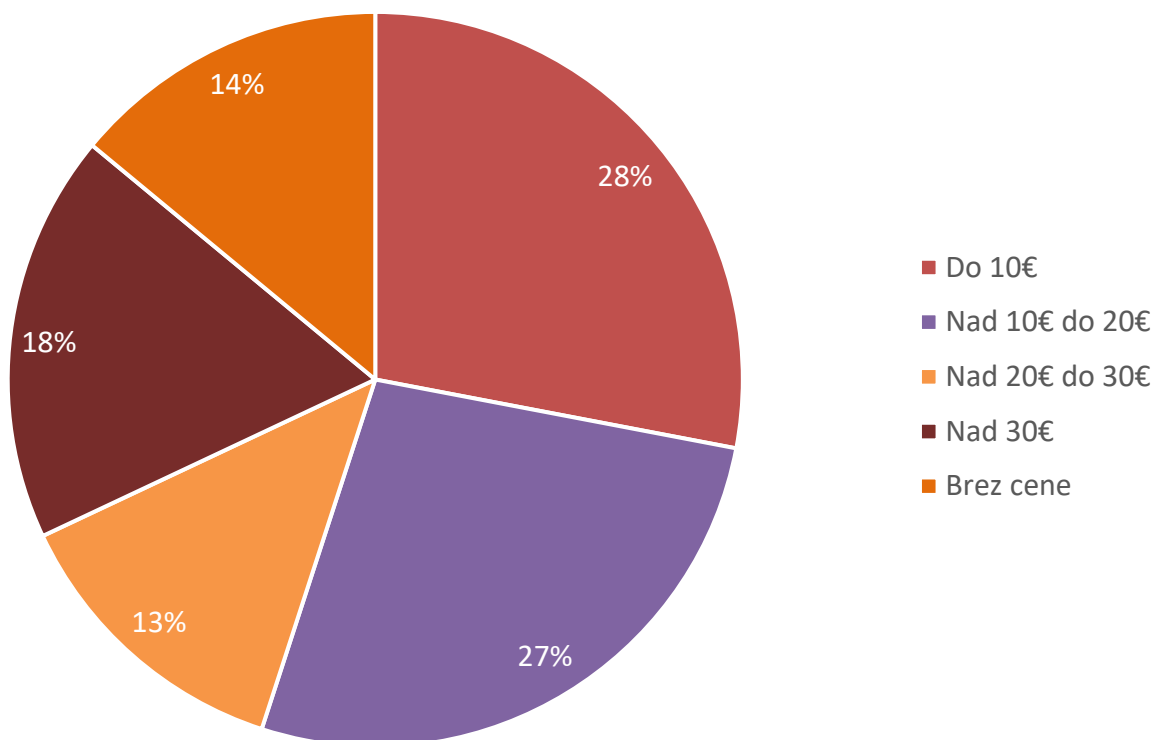
Slika 4: Pogostost proizvodnje posameznih čajnih vrst

DRUGA ZDRAVILA MED GALENSKIMI IZDELKI

V kategorijo *Druga galenska zdravila* smo za potrebe pregleda uvrstili različne tehnološke oblike (npr. sirupi, kapljice), pri čemer nas je vodil namen uporabe galenskega izdelka (zdravljenje, preprečevanje bolezni ipd.). Na trgu smo našli 250 izdelkov, ki smo jih umestili v kategorijo *Druga galenska zdravila*.

Polovica tovrstnih izdelkov stane manj kot 20 EUR na 100 ml oziroma g. Slaba petina jih je dražjih od 30 EUR na 100 ml oz. g. Za približno 14 % izdelkov cene nismo našli.

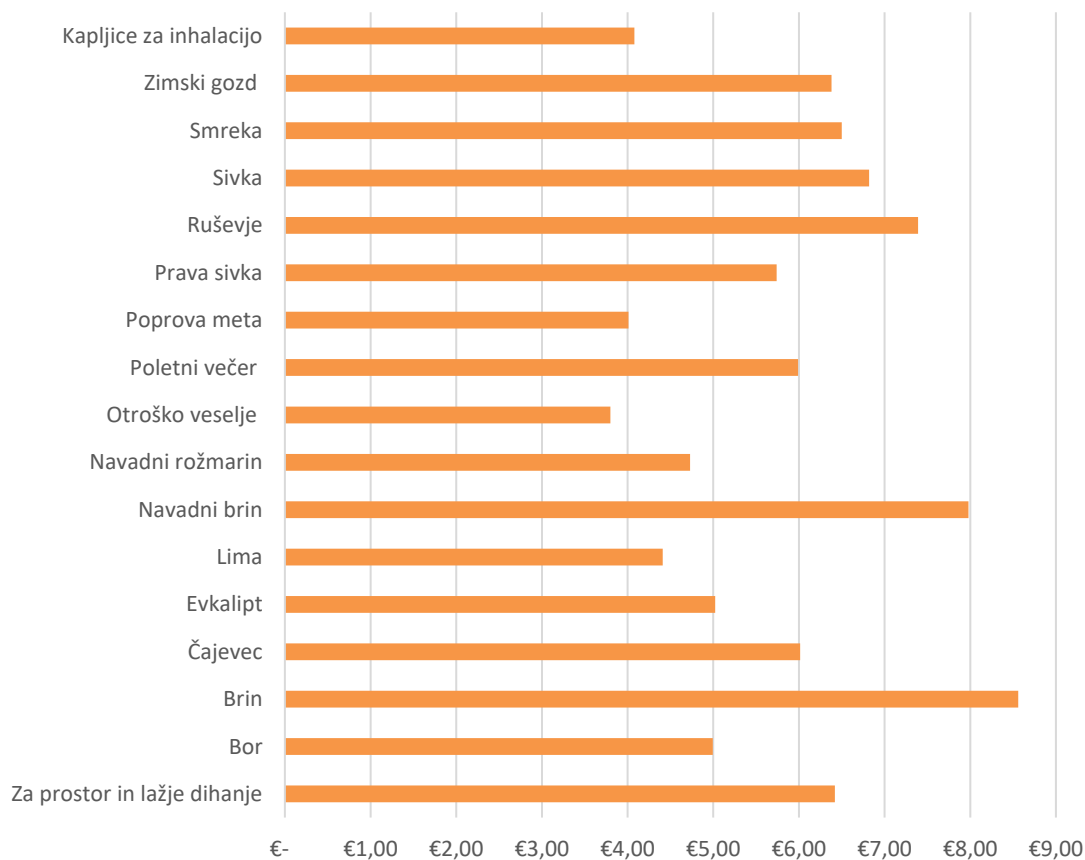
Povprečna cena galenskih izdelkov v tej kategoriji je 17,78 EUR na 100 ml oz. g.

Slika 5: Deleži galenskih izdelkov iz kategorije *Drugih galenskih zdravil* glede na cenovne razrede

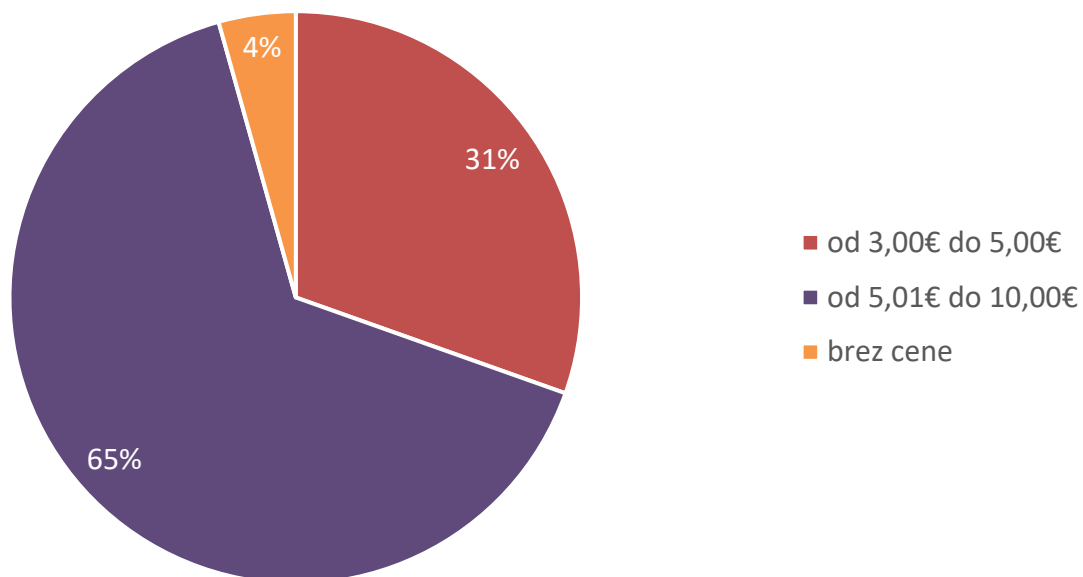
ETERIČNA OLJA MED GALENSKIM IZDELKI

Med najdražjimi *Eteričnimi olji* s povprečno ceno na 10 ml izstopa eterično olje brina, ki stane nekaj več kot 8 EUR, olje navadnega brina pa okoli 8 EUR. S povprečno ceno nekaj več kot 7 EUR / 10 ml jima sledi eterično olje ruševja, nato pa eterični olji sivke, smreke in pa Zimski gozd. Najcenejši pa sta eterični olji Otroško veselje in olje poprove mete. Na trgu smo našli 23 izdelkov, ki smo jih umestili v kategorijo *Eterična olja*.

Slika 6: Povprečna cena eteričnih olj galenskih laboratorijev na 10 ml

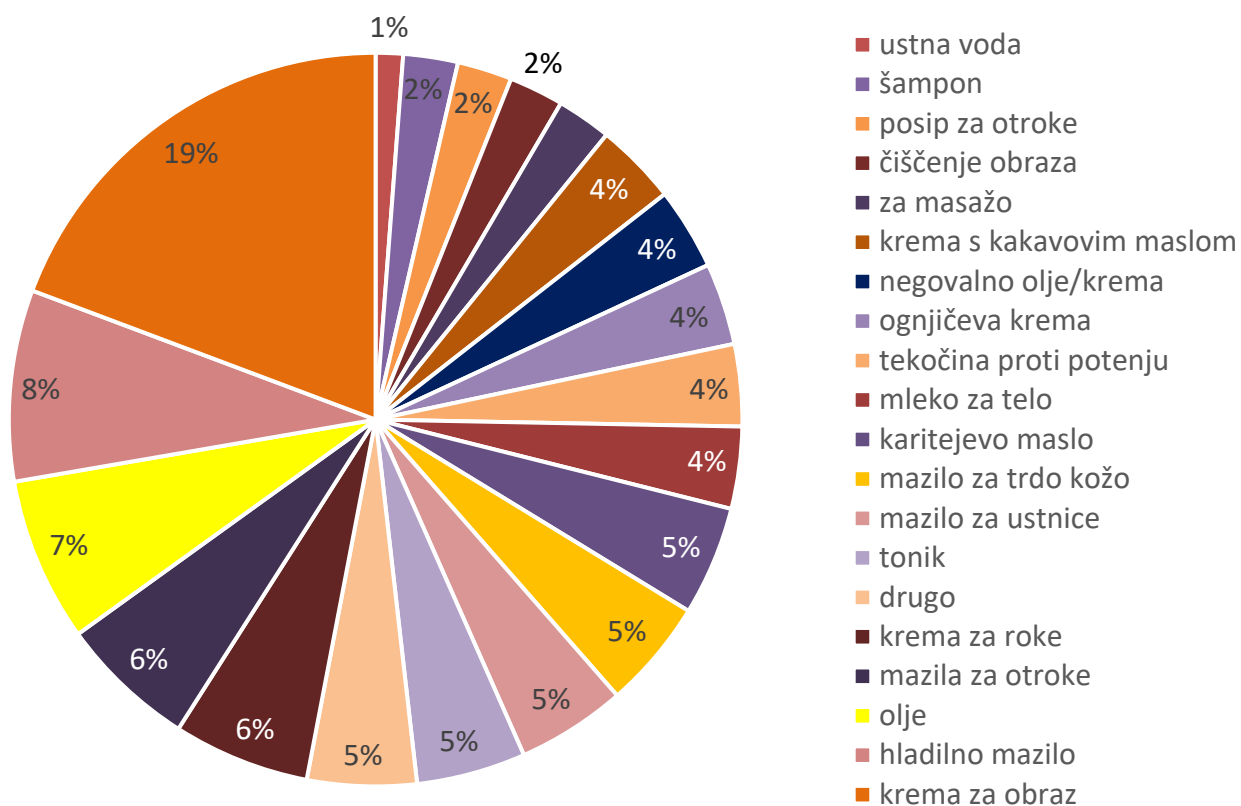
Povprečna cena *eteričnega olja* iz galenskih laboratorijev znaša 5,51 EUR na 10 ml. Cene *eteričnih olj* galenskih laboratorijev se v povprečju v približno dveh tretjinah izdelkov sicer gibljejo med 5 in 10 evri. Slaba tretjina pa jih je cenejših od 5 evrov na 10 ml.

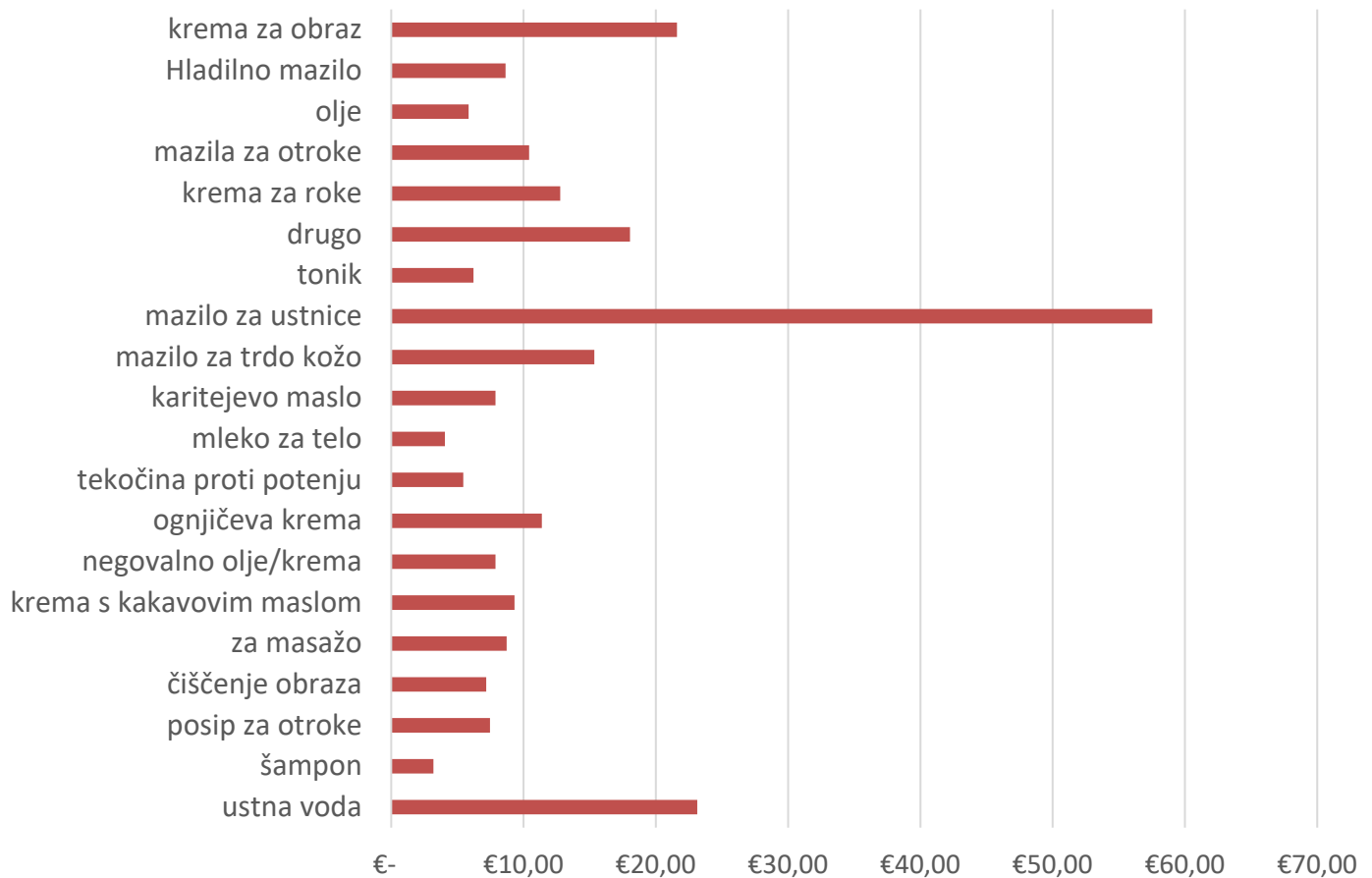
Slika 7: Deleži različnih eteričnih olj galenskih laboratorijev glede na cenovne razrede

KOZMETIČNI PROIZVODI MED GALENSKIMI IZDELKI

Petino kozmetičnih proizvodov med galenskimi izdelki slovenskih lekarn predstavljajo kreme za obraz. Po pogostosti jim z 8 % sledijo hladilna mazila, nato pa olja, različna mazila za otroke in kreme za roke. Le dober odstotek je ustnih vod, zelo malo je tudi šamponov, posipov za otroke in olj za masažo. Na trgu smo našli 83 izdelkov, ki smo jih umestili v kategorijo *Kozmetični proizvodi*.

Slika 8: Delež različnih kozmetičnih proizvodov galenskih laboratorijev glede na namembnost

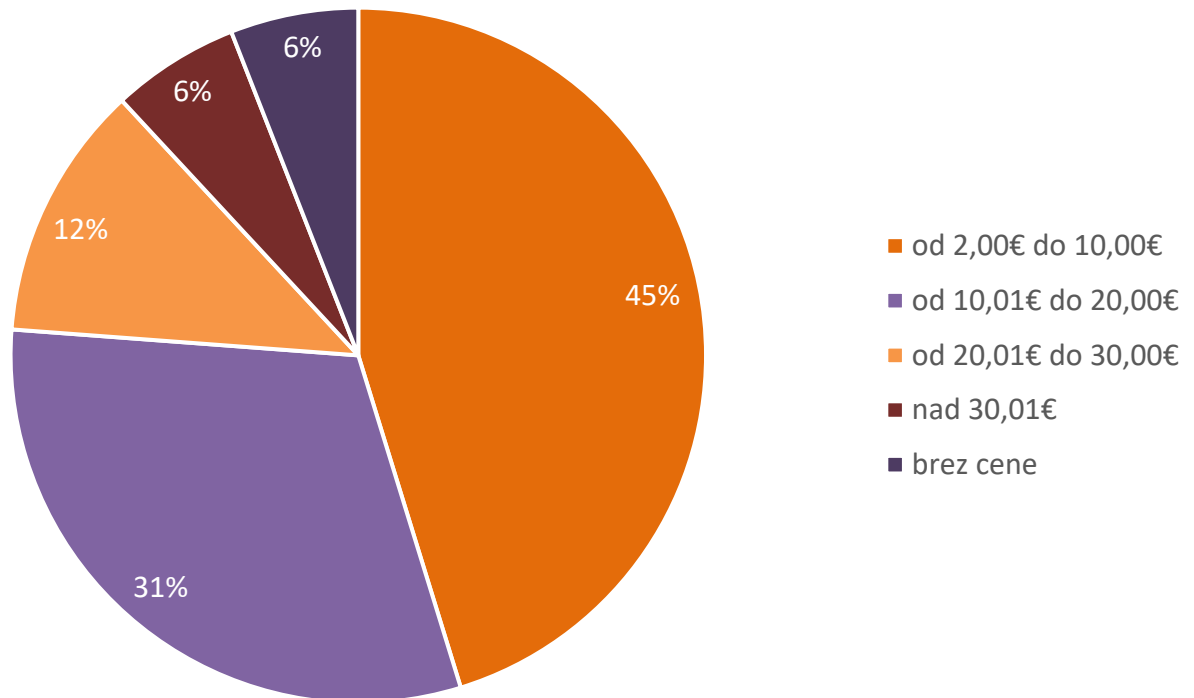

Slika 9: Povprečna cena kozmetičnih proizvodov galenskih laboratorijev na 100 ml oziroma g glede na namembnost

Najvišjo povprečno ceno na 100 g oz. ml dosegajo mazila za ustnice, in sicer s povprečno ceno, ki znaša skoraj 60 EUR. Ustne vode in kreme za obraz dosegajo povprečno ceno nekaj nad 20 EUR. Nekaj več kot 10 EUR nas v povprečju stanejo tudi kreme za roke in mazila za trdo kožo ter nekateri drugi kozmetični proizvodi galenskih laboratorijev. Ostali *kozmetični proizvodi* galenskih laboratorijev stanejo v povprečju manj kot 10 EUR na 100 ml oz. 100 g.

Skoraj polovica *kozmetičnih proizvodov* galenskih laboratorijev je na voljo po ceni, nižji od 10 EUR na 100 ml oziroma g. Slaba tretjina jih stane med 10 in 20 EUR. Dobra desetina se s ceno giblje med 20 in 30 EUR. Več kot 30 EUR stane približno 6 % kozmetičnih proizvodov galenskih laboratorijev, za enak odstotek pa cena na spletu ni navedena.

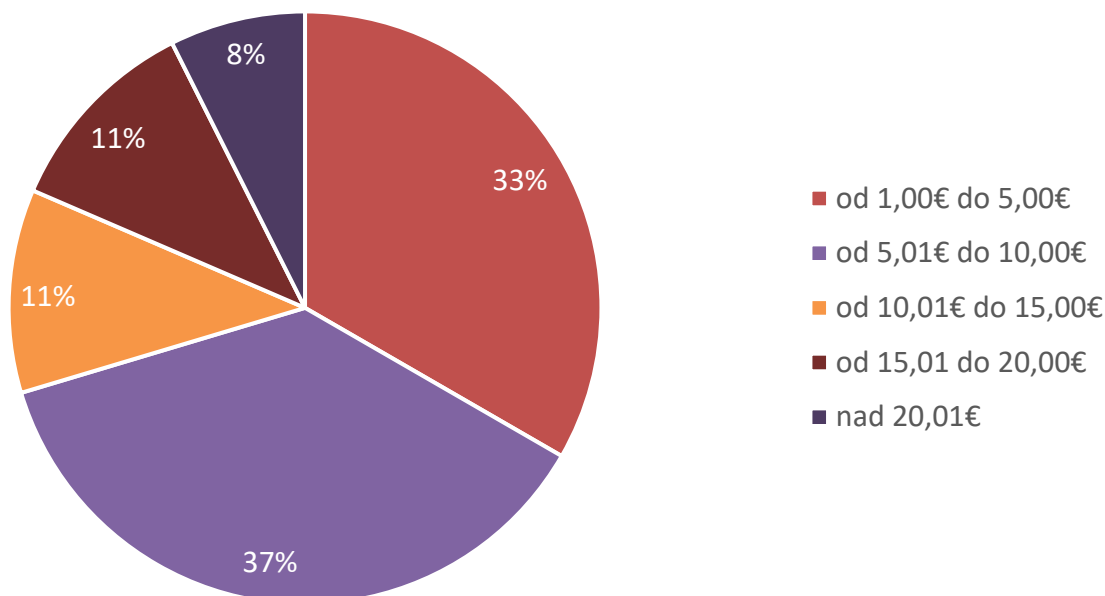
Kozmetični proizvod galenskega laboratorija tako v povprečju stane 13,97 EUR na 100 ml /g.

Slika 10: Deleži različnih kozmetičnih proizvodov galenskih laboratorijev glede na cenovne razrede

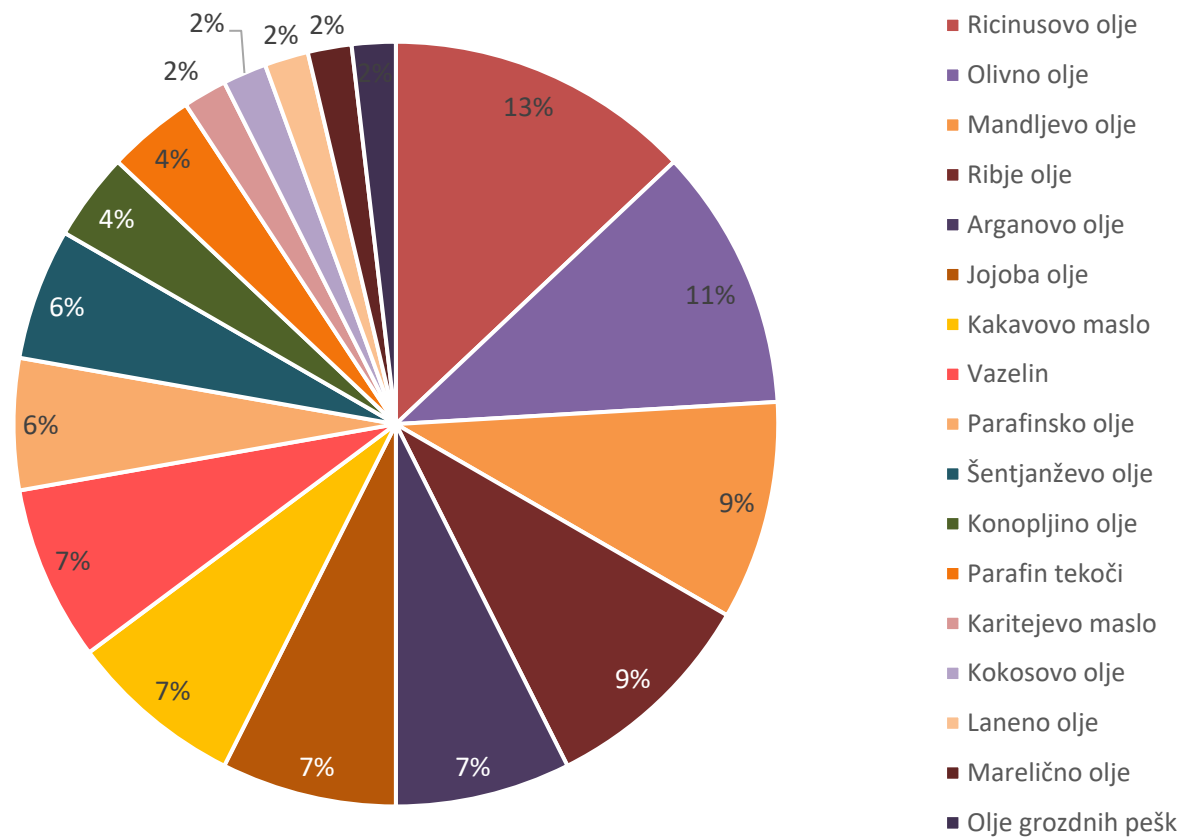
MAŠČOBNA OLJA MED GALENSKIM IZDELKI

Na trgu smo našli 54 izdelkov, ki smo jih umestili v kategorijo *Maščobna olja*. V skupino smo za potrebe tega pregleda poleg klasičnih maščobnih olj (npr. olivno olje) šteli še druge tekoče in poltrdne maščobe oziroma mazilne podlage. *Maščobna olja*, ki jih tržijo galenski laboratoriji, v približno tretjini primerov stanejo manj kot 5 EUR na 100 ml oziroma g. Druga tretjina tovrstnih izdelkov dosega ceno med 5 in 10 EUR, petina izdelkov pa do 20 EUR na 100 ml /g. Manj kot 10 % izdelkov dosega ceno nad 20 EUR. Povprečna cena vseh *maščobnih olj* med galenskimi izdelki znaša 8,69 EUR na 100 ml oziroma g.

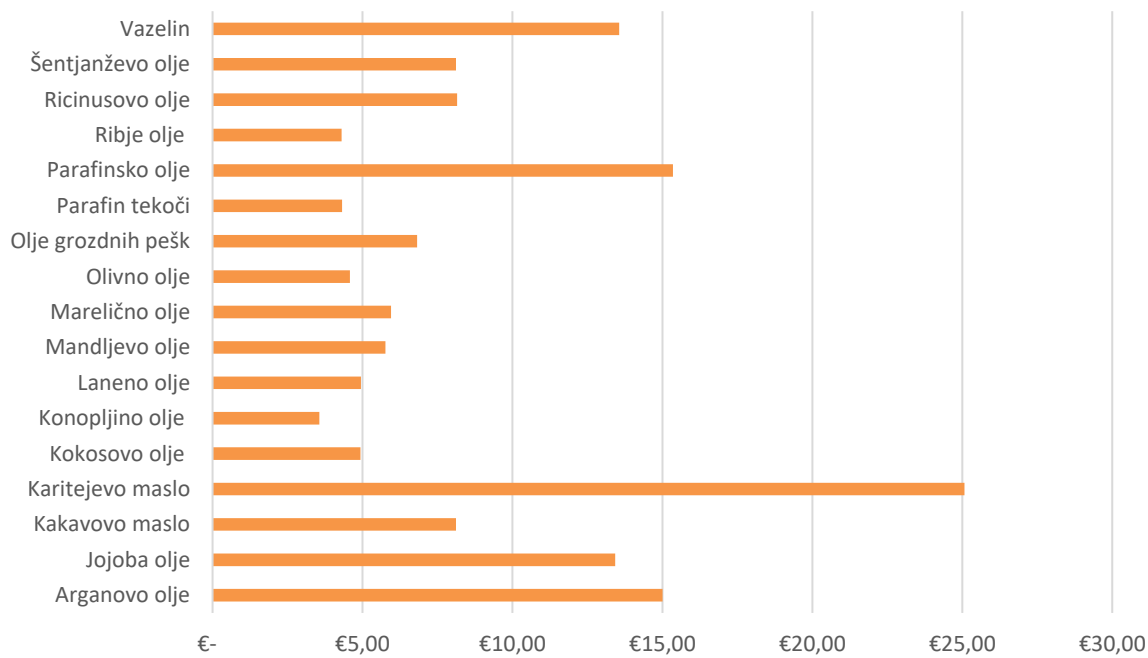

Slika 11: Deleži različnih maščobnih olj galenskih laboratorijev glede na cenovne razrede

Slika 12 na naslednji strani prikazuje pogostost posameznih vrst *maščobnih olj*. Več kot 10 % izdelkov ponudbe galenskih laboratorijev v tej skupini predstavljata ricinusovo olje in olivno olje. Nekoliko manj je ribjega in mandljevega olja. Med pogostejšimi se znajdejo tudi arganovo in jojobino olje ter kakavovo maslo. Kot kaže Slika 13, najvišjo povprečno ceno dosega karitejevo maslo z okoli 25 evri na 100 ml /g, sledita mu parafinsko in arganovo olje s povprečno ceno okoli 15 EUR. Povprečno ceno nad 10 EUR dosejata tudi jojobino olje in vazelin. Ostale vrste *maščobnih olj*, ki jih nudijo galenski laboratoriji, v povprečju stanejo manj kot 10 EUR na 100 ml oziroma g.

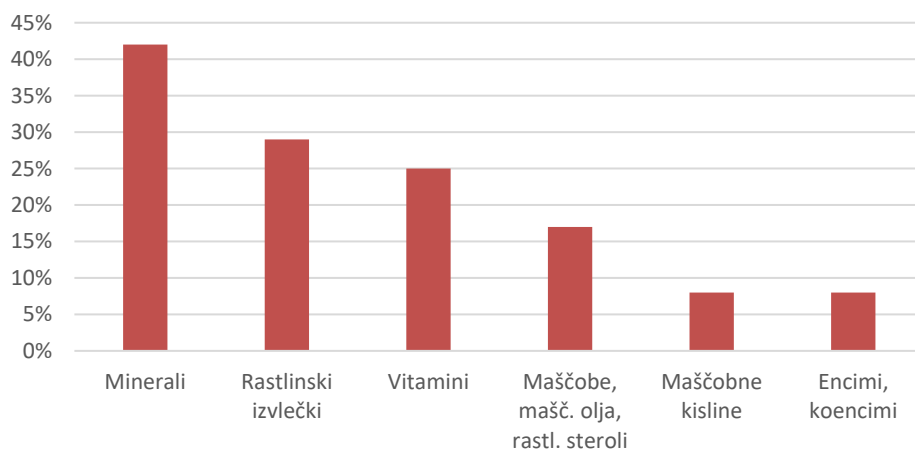
Slika 12: Delež maščobnih olj galenskih laboratorijev po vrstah

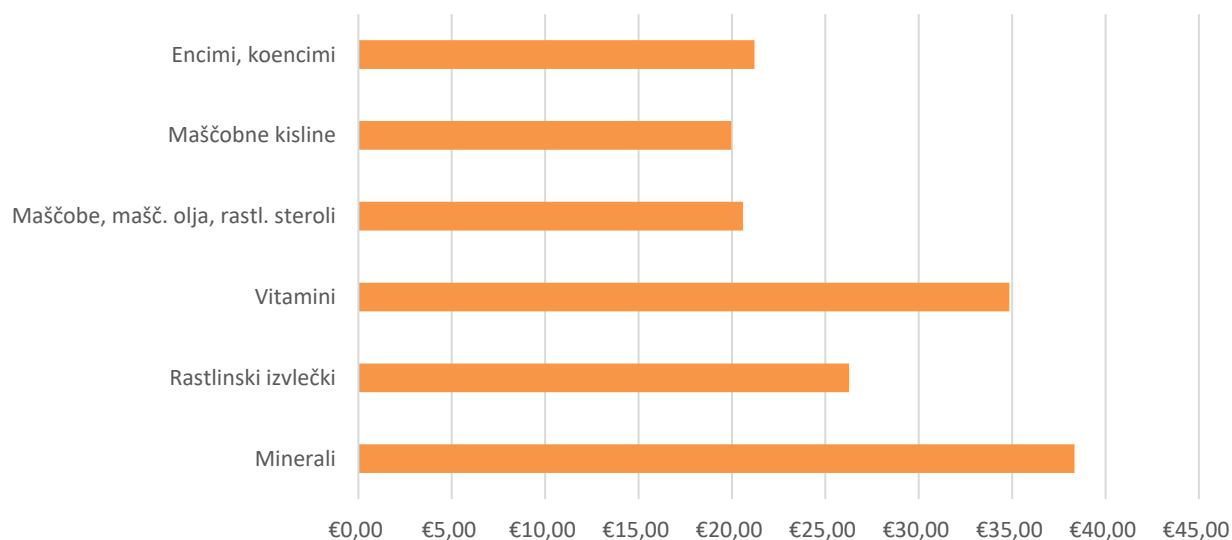
Slika 13: Povprečna cena posameznih vrst maščobnih olj na 100 ml / g

PREHRANSKA DOPOLNILA MED GALENSKIMI IZDELKI

Na trgu smo našli 24 izdelkov, ki smo jih umestili v skupino *Prehranska dopolnila*. Največ *prehranskih dopolnil* (več kot 40 %) galenskih laboratorijev sodi v P3 Professional© kategorijo Minerali. Sledi P3 Professional© kategorija Rastlinski izvlečki s slabimi 30 %, nato pa P3 Professional© kategoriji Vitamini in Maščobe. Najredkeje so med prehranskimi dopolnili galenskih laboratorijev prisotne P3 Professional© kategorije Maščobne kisline ter Encimi oz. koencimi. Kot kaže Slika 15, pa P3 Professional© kategorija Minerali dosega tudi najvišjo ceno za mesečno uporabo izdelka. Sledijo jim prehranska dopolnila P3 Professional© kategorije Vitamini s povprečno mesečno ceno 35 EUR in nato prehranska dopolnila P3 Professional© kategorije Rastlinski izvlečki. Ostale kategorije dosegajo podobno ceno za mesec uporabe, tj. okoli 20 EUR. Povprečna cena posameznega izdelka pri mesečni uporabi pa znaša 27,31 EUR.

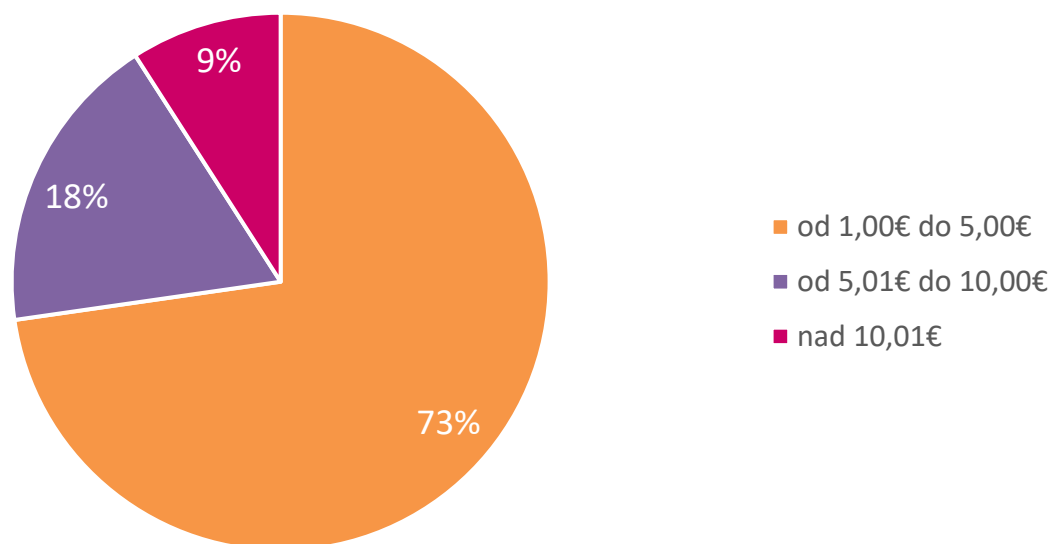
Slika 14: Razporejenost prehranskih dopolnil galenskih laboratorijev med P3 Professional© kategorije

Slika 15: Povprečna cena prehranskih dopolnil galenskih laboratorijev preračunana za mesec dni uporabe glede na razvrščenost v P3 Professional© kategorije

RAZKUŽILA MED GALENSKIM IZDELKI

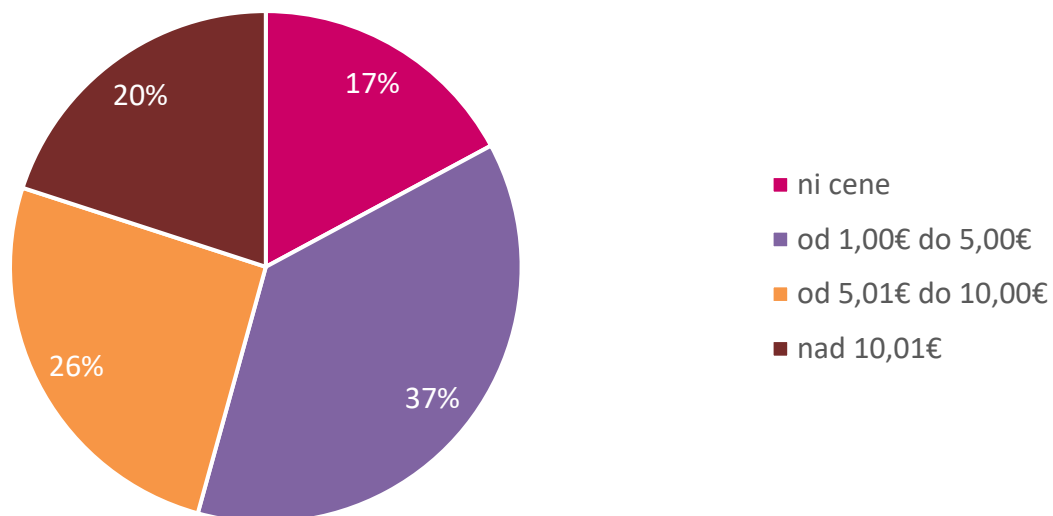
Večina *razkužil* iz galenskih laboratorijev, skoraj tri četrtine, ima ceno pod 5 evri za 100 ml razkužila. Slaba petina je nekoliko dražjih, zanje namreč odštejemo med 5 in 10 evri za 100 ml. Slaba desetina pa je dražja od 10 EUR za 100 ml razkužila. Povprečna cena posameznega izdelka sicer znaša 4,34 EUR na 100 ml. Na trgu smo našli 11 izdelkov, ki smo jih umestili v skupino *Razkužila*.

Slika 16: Deleži razkužil galenskih laboratorijev glede na cenovne razrede

OBIČAJNI GALENSKI IZDELKI

Na trgu smo našli 35 izdelkov, ki smo jih umestili v skupino *Običajni galenski izdelki*. Med *običajne galenske izdelke* smo za potrebe tega pregleda uvrstili alkohol, etanole, različne soli ipd. Za 17 % tovrstnih izdelkov spletna cena v času pregleda ni bila navedena. V dobri tretjini za 100 ml ali g tovrstnih izdelkov uporabniki odštejejo manj kot 5 EUR. Približno četrtina jih stane med 5 in 10 EUR na 100 ml oz. g. Petina pa je dražjih od 10 EUR na 100 ml / g. Povprečna cena tovrstnih izdelkov znaša 11,61 EUR na 100 ml.

Slika 17: Deleži običajnih galenskih izdelkov glede na cenovne razrede

COVIRIAS

covirias.eu